

GŁOS Z NAD PREGOŁY

Nr 7 (60) lipiec 2001

PISMO WSPÓLNOTY KULTURY POLSKIEJ W KALININGRADZIE

Dzień Miasta 2001

7.07.2001 r. wyspa Kneiphof była oddana we władanie organizacjom narodowościowym. Tu na brzegach Pregoly odbyła się kolejna uroczystość z okazji święta Dnia Miasta organizowanego przez Merię Miasta.

Początek święta – przemarsz wyreżyserowanego pochodu uczestników od centrum miasta do stoiska Wspólnoty Kultury Polskiej, które rozłożyło się na wyspie w cieniu kasztanów obok Katedry.

Odbyć taki pochód w czasie upału południowego było trudno nawet młodzieży. Ale kolumna z białą czerwonymi chorągiewkami doszła do swego namiotu szczęśliwie. Na czele kolumny flagę polską niosła Maryna Rudaja, oraz Nastia Barynowa.

Polonia Kaliningradzka na ulicach miasta. Foto W. Wasiliew

Przed „polskim” namiotem. Foto W. Wasiliew.

Namiet zaś przygotowali na przyjęcie gości państwo Zdisław Bernatowicz, Wasilij Wasiliew, Stanisław Moskowkin, Cezia Czyż, Małgorzata oraz Borys Marszewowie.

Poczęstunek polskiej kuchni (kanapki, napoje, ciastka i t.p.) odpowiadał pogodzie, nastrojowi, apetytom przybyłych w pochodzie jak i chętnym odwiedzić Polonię sąsiedom i gościom.

A z naszym chórem jest zawsze wesoło. Polskie piosenki brzmiały cały czas i zawsze przy stoisku było wielu słuchaczy.

Akurat w Dniu Miasta pewna młoda para wyprawiała

wesele. Kiedy tradycyjnie złożyli kwiaty pod pomnikiem Kanta (domyślam się, że stąd się wzięli na wyspie...) przy innych stoiskach młodym życzyli tradycyjne zdrowia, szczęścia i t.p., a przy naszym jeszcze dodatkowo chór wykonał tradycyjne polskie „Sto lat...”

Organizatorzy Dnia Miasta ze strony WKP zrobili bardzo dużo, aby święto się udało. WKP wyżej wymienionym członkom serdecznie dziękuje za czynny udział w organizacji tej imprezy. Polonia Kaliningradzka jak i większość kaliningradczyków wiedziała ze środków masowego przekazu o Dniu Miasta i jego programie. Ale zwiedzające imprezy święta miasta ze strony Wspólnoty było mniej niż oczekiwano. A przecież robiliśmy to wszystko dla naszej Wspólnoty. Mamy nadzieję, że na następne ta zwiedzających i gości będzie więcej.

Kleofas Ławrynowicz

7 lipca na wyspie przed Katedrą. Foto K. Ławrynowicz.

We Wspólnocie Kultury Polskiej

W tym roku 39 dzieci i 2 opiekunki z Kaliningradu i obwodu wypoczywały oraz zapoznawały się z tradycjami swoich przodków, uczyły się języka polskiego w Drawski Pomorskim od 2 do 16 lipca 2001 r. Przyjęto nas bardzo serdecznie. Poznaliśmy wiele interesujących miejsc, byliśmy w Kołobrzegu, w Stadninie Ogierów w Łobzie i w parku wodnym w Gryfinie. Dzieci były bardzo zadowolone. Na kolonii odbywały się różne konkursy i zawody sportowe. Wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni. Dzieciom podobał się wychowawcy: pan Tomek i pani Ewa, którzy od razu znaleźli z dziećmi kontakt i dobrze się z nimi rozumieli. Wyrażamy wdzięczność kierownictwu za dobrą organizację kolonii. *Włodarczyk Tatiana*

Na placu sportowym. Foto *autora*.

Przedstawiciele Polonii na wystawie POLEXPORT-2001.

Foto *K. Ławrynowicz*.

Z inicjatywy Konsulatu Generalnego i starań p. Świętłany Siwołobowej Potockiej polonijny zespół tańca „Bałtycki Burstyn” wyjechał doskonalić swój warsztat w Studium Tańca w Ruszowie.

W szkoleniu, które odbywa się w dn. 8-22 lipca, udział bierze 15 dzieci i 2 opiekunów.

Dzięki kierownikowi szkolenia p. Piotrowi Kowalskiemu udało się zorganizować dojazd do Rzeszowa. Pan Piotr przewidział również bogaty program kulturalny. Jak było w Rzeszowie – w następnym numerze.

O polskiej diaspory w Obwodzie Kaliningradzkim na międzynarodowym seminarium językowym

W dniach 5 – 7 lipca b. r. we Fromborku i w Kaliningradzie odbyło się międzynarodowe seminarium „Języki naszych sąsiadów”, powołane przez Unię Europejską (UE) w ramach „Europejskiego Roku Językowego”. Uniwersytet Kaliningradzki został obrany jako miejsce rosyjskiej części posiedzeń.

W trakcie przygotowania do seminarium złożył wizytę w Kaliningradzie dyrektor oddziału oświaty i szkoły wyższej UE pan Gabrielle Mazza, który charakteryzował seminarium jako jedno z podstawowych i najważniejszych przedsięwzięć „Roku Języków”.

Seminarium otworzył prorektor Uniwersytetu Kaliningradzkiego doc. W.N.Chudenko. W imieniu władz Obwodu zebranych przywitał pan W.A.Bagalin. O celach i perspektywach współpracy w zakresie nauki języków sąsiadów mówiła pani M. Mazińska, wiceprezes polskiego komitetu „Europejskiego Roku Językowego”. Obecny na posiedzeniu przewodniczący Komitetu Kształcenia Wyższego UE prof. Krzysztof Ostrowski odczytał w imieniu UE list do uczestników seminarium. Prorektor do spraw międzynarodowych Uniwersytetu

Kaliningradzkiego prof. W.I.Zabotkina poinformowała o stanie nauki języków obcych na Uniwersytecie.

Sąsiedzi językowi Obwodu Kaliningradzkiego to Polacy, Litwini i Szwedzi i właśnie o nauczaniu języków tych narodów w obwodzie mówili referenci. Chodziło nie tylko o sąsiedztwo w sensie państwowym, ale również sąsiedztwo wewnętrzne, czyli o współpracę na terenie obwodu Rosjan z innymi narodowościami zamieszkałymi w Obwodzie, w tym przypadku z Polakami i Litwinami. Dlatego wraz z referatami o stanie nauczania języków polskiego, litewskiego i szwedzkiego na Uniwersytecie Kaliningradzkim (referenci dr N.G.Babienko, dr I.J.Ijeronowa, doc. Ł.W.Kołobkova, doc. N.J.Dmitrijewa, doc. N.W.Andriejewa), w szkole średniej (T.P.Miszurowskaja) i nawet w przedszkolu (S.Prochorowa), były wygłoszone również referaty o działalności wspólnot polskiej (prof. K.Ławrynowicz) i litewskiej (doc. J.Czajauskas) na rzecz nauczania, doskonalenia i rozpowszechnienia tych języków w Obwodzie Kaliningradzkim.

> str. 3

(ze str. 2)

O polskiej diasporze w Obwodzie Kaliningradzkim na międzynarodowym seminarium językowym

W referacie „Polska diaspora Obwodu Kaliningradzkiego: przeszłość i dzień dzisiejszy” przedstawiciel Polonii Kaliningradzkiej prof. dr hab. Kazimierz Ławrynowicz opowiedział o historii Polaków i polskiej tradycji kulturowej na ziemiach dawnych Prusów Wschodnich od czasów średniowiecznych do dnia dzisiejszego. Element polski jako czynnik historii kultury tego regionu był zawsze istotny. Profesorowie polskiego pochodzenia wykładali na Uniwersytecie Królewieckim, miasto było znacznym ośrodkiem drukarstwa polskiego: tu właśnie zostały wydane pierwsze polskie katechizmy i pierwszy przekład na język polski Nowego Testamentu, tu drukowano inne polskie książki i kalendarze. Na Uniwersytecie od 1828 roku działało seminarium polskie obok założonego w 1718 roku seminarium litewskiego. W Królewcu w latach 1718–1720 wydawano pierwszy w historii periodyk polski – gazeta „Pocztą Królewiecka”.

W referacie przedstawiona była również krótka historia powstania powojennej Polonii Kaliningradzkiej, podkreślono wyjątkową rolę parafii katolickiej w uzyskaniu tożsamości narodowej przez Polaków zamieszkałych w Obwodzie Kaliningradzkim.

Prezydium seminarium. Foto K. Ławrynowicz.

Referent wyjaśnił również miejsce i rolę Wspólnoty Kultury Polskiej i parafii katolickich w sprawie nauczania języka polskiego poza systemem „państwowym”, to znaczy na kursach dla dorosłych przy organizacjach polonijnych i w kółkach dla dzieci i młodzieży szkolnej przy parafiach.

Podkreślono rolę pisma polskiego „Głos znad Pregoly”, wydawanego w Kaliningradzie już od przeszło pięciu lat. Jest to drugi po „Poczcie Królewieckiej” periodyk polski w dziejach Królewca-Kaliningradu. Służy on rozbudzaniu poczucia polskości wśród kaliningradzkich Polaków, zachęca do czytania w języku ojczystym, pomaga nie zapominać o swoich korzeniach. Redakcja wpisuje „Głos znad Pregoly” w chlubną tradycję polskiego czasopiśmiennictwa na tym terenie.

Referaty wygłoszone na seminarium będą opublikowane w języku angielskim przez UE.

Prof. Kazimierz Ławrynowicz

REZOLUCJE II ZJAZDU KRAJ-POLONIA

(Zakończenie z Nr 5 i 6)

Jak informowaliśmy już Czytelników w Nr 5 i 6 „Głosu”, w terminie 28 kwietnia – 3 maja 2001 r. w Polsce odbył się II Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy. Uchwały Zjazdu były opublikowane w Nr 5 naszej gazety, cztery Rezolucje z ośmiu oraz Oświadczenie Zjazdu – w Nr 6. W niniejszym numerze pisma zakańczamy publikację Rezolucji Zjazdu. **Redakcja.**

W SPRAWACH MEDIÓW I WIEDZY O POLONII

38. Zjazd proponuje Telewizji Polskiej i TV Polonia zwiększenie ilości bloków programowych, dotyczących dziedzictwa polskiego za granicą i życia wybitnych Polaków, ze szczególnym uwzględnieniem ich osiągnięć w krajach zamieszkania.

39. Zjazd wyraża zadowolenie z różnorodności i bogactwa prasy polskiej oraz polonijnej za granicą, a jednocześnie zwraca uwagę, że wiele tych wydawnictw boryka się z wielkimi trudnościami materialnymi w niemal wszystkich wspólnotach polonijnych.

40. Zjazd zwraca się do dziennikarzy krajowych, aby nie powielali negatywnych stereotypów Polaka za granicą i starali się zapoznać z naszym życiem i poglądami zanim podadzą o nas mylne, a nawet szkodliwe informacje.

41. Zjazd uważa, że istnieje konieczność szerszej prezentacji w TV Polonia prasy polskiej wydawanej za granicą.

42. Zjazd wyraża oburzenie z powodu oddania w ajencję transmisji TV Polonia nie sprawdzonym zaoceanicznym firmom prywatnym, co ograniczyło zasięg m.in. z powodu wygórowanych cen abonamentu. Zjazd potępia metody stosowane przez Zarząd Telewizji Polskiej przy zawieraniu umów z firmami komercyjnymi w sprawie transmisji programów TV Polonia. Zjazd wyraża ubolewanie z powodu braku konsultacji ze środowiskami polonijnymi na temat propozycji programowych TV Polonia; nie stosowania się do trybu obowiązującego polskie instytucje państwowe w działaniach gospodarczych za granicą oraz tajny charakter umów. > **str. 4**

Wiersze Czytelnika

Wiktor Pietkiewicz o sobie: Urodziłem się w Wilnie w 1966 roku. Skończyłem polską szkołę średnią. W roku 1985 trafiłem do wojska, gdzie dwa lata spędziłem na wyspie Sachalin. Szczerze mówiąc, jestem bardzo wdzięczny własnemu życiu że dało mi szansę odwiedzić ten wspaniały kraj na Dalekim Wschodzie. W 1991 roku przyjechałem do Kaliningradu, gdzie przez Konsulat RP dowiedziałem się o zgodzie na repatriację do Kraju. Próbuję pisać wiersze.

Kościół Katolicki na Newskim prospekcie w Sankt-Peterburgu w trakcie restauracji. Foto K. Ławrynowicz.

Człowieku!

Nie traktuj życia jako marny los,
bo zawsze sam zadajesz sobie cios,
nie czekaj aż ci Bóg pomoże,
wystarczy już, że On cię stworzył.
On stworzył wokół ciebie świat,
kwitnący szczęściem i radością,
natchniony miłością i miłością,
więc wstań, obudź się, otwórz oczy,
niech lzy ich więcej nie zaskoczą,
i spójrz szeroko na ten świat,
on na cię czeka już od lat,
nie szukaj by się nad sobą żalić,
szukaj by duszę komu ocalić,
ujrzyj komu podać rękę,
nie myśl o sobie, zapomnij o udrękach,
bądź tu i teraz w obecności,
nie błądź w marzeniach o przyszłości,
czyń dobroć ludziom swą miłością,
a Bóg się zajmie twą przyszłością,
pamiętaj jeszcze przyjaciela
dopóki jesteś w swoim ciele
ty szanuj go jak piękny kwiat
przez nie postrzegasz cały świat.

Wiktor Pietkiewicz

Po Ukrainie – Rosja?

O ewentualnej wizycie Papieża w Rosji

Kijów: antypapieskie manifestacje prawosławnych

Okolo 3 tys. prawosławnych związanych z Ukraińskim Kościołem Prawosławnym Patriarchatu Moskiewskiego manifestowało 21.06 w Kijowie przeciwko papieskiej wizycie na Ukrainie. Manifestanci, wśród których było wielu duchownych niosących ikony i transparenty

z napisami "Prawosławie albo śmierć" i "Papież prekursorem Antychrysta" udali się spod parlamentu przed gmach Ministerstwa Spraw Zagranicznych Ukrainy a następnie przed budynek nuncjatury.
pm (KAI/AFP)

Papież wita Ukrainę: nie przybyłem tu z intencją prozelityzmu

Rozpoczynając wizytę na Ukrainie 23 czerwca, Jan Paweł II powiedział: "Chcę zapewnić, że nie przybyłem tu z intencją prozelityzmu, ale aby ze wszystkimi chrześcijanami ze wszystkich Kościołów i wspólnot religijnych być świadkiem Chrystusa, oraz zaprosić wszystkich synów i córki tego szlachetnego kraju do zwrócenia oczu na tego, który oddał życie, by zbawić świat". Wyraził przy tym przekonanie, że jako pielgrzym pokoju i braterstwa będzie przyjaźnie przyjęty przez tych, którzy choć nie są katolikami, mają serca otwarte na dialog i współpracę. W przemówieniu powitalnym wygłoszonym na lotnisku Boryspol w Kijowie Jan Paweł II, zwracając się do hierarchów Kościoła prawosławnego, powiedział, że historia stosunków Kościoła Kijowa z Kościołem rzymskokatolickim posiada jasne i ciemne strony.

Prosząc o wybaczenie błędów rzymskich katolików, poczynionych w odległej i niedawnej przeszłości, Ojciec Święty zapewnił, że ze swej strony Kościół rzymskokatolicki wybacza uczynione mu krzywdy. Jan Paweł II przypomniał, że jest po męczennikach św. Klemensie i św. Marcinie trzecim papieżem, który przybywa na "ukochaną ziemię ukraińską". Mówiąc o tym, że bardzo długo czekał na możliwość złożenia wizyty na Ukrainie, która "jest kolebką chrześcijańskiej kultury we wschodniej Europie" podkreślił, że kraj ten jest "dzielny i zdeterminowany świadkiem wierności wierze". "Jak bardzo musieliście cierpieć, by w trudnych czasach zachować prawo do wyznawania wiary" – powiedział Ojciec Święty, zwracając się do ukraińskiego narodu.
pm (KAI Kijów) bm

(ze str. 3)

REZOLUCJE II ZJAZDU KRAJ-POLONIA

W SPRAWACH MEDIÓW I WIEDZY O POLONII

43. Zjazd sugeruje Stowarzyszeniu «Wspólnota Polska»:
- udzielanie wsparcia finansowego mediom polskim na Wschodzie w korzystaniu z linii internetowej;
- dopuszczenie w swoich publikacjach internetowych i drukowanych najciekawszych artykułów z prasy polskiej za granicą.

44. Zjazd apeluje do Zarządu Telewizji Polskiej o umożliwienie transmisji TV-Polonia na terenach największych skupisk Polaków w Kazachstanie (Pietropawłowsk,

Kokszetau, Czkałowo).

45. Zjazd zwraca się do Fundacji «Pomoc Polakom na Wschodzie» o zwiększenie ilości prasy polskiej (w tym naukowej), wysyłanej do ośrodków kultury polskiej lub sfinansowanie przedruku informacji z Internetu.

46. Zjazd zwraca się do senatów wyższych uczelni w Polsce o utworzenie katedr wiedzy o Polonii.

47. Wprowadzenie do programu szkół polskich w kraju nauczania wiedzy o Polonii.

W SPRAWACH REPATRIACJI

48. Zjazd apeluje do władz RP o :
- skrócenia okresu oczekiwania na wizę do 6 miesięcy (od złożenia wniosku do wydania wizy) i dążenia do minimalizacji kwestionariuszy wizowych,
- prowadzenia lobbingu «jedna gmina - jedna rodzina»,
- zacieśniania współpracy Konsulatu RP w Kazachstanie ze Związkiem Polaków w Kazachstanie w kwestii weryfikacji polskości osób ubiegających się o repatriację,
- umożliwienia osobom, ubiegającym się o repatriację do Polski, które nie przeszły pierwszej weryfikacji zgłoszenia się do ponownej weryfikacji w Konsulacie RP w Kazachstanie, po uzupełnieniu wiedzy z historii i języka polskiego. Zjazd zwraca uwagę na fakt, iż ostatnio wprowadzona ustawa dotycząca repatriacji przez Rząd RP doprowadziła do swoistego podziału Polaków z europejskiej i azjatyckiej części

b. ZSRR. Zjazd apeluje o ponowne zrównanie szans w tym względzie wszystkich osób pochodzenia polskiego z b. ZSRR.

49. Zjazd apeluje do organizacji polonijnych na Zachodzie o pomoc materialną dla Polaków w Kazachstanie.

50. Zjazd zwraca się do władz RP o zorganizowanie kursów językowych z elementami wiedzy o Polsce w kraju zamieszkania dla rodzin pragnących przyjechać do Polski w ramach repatriacji.

51. Zjazd apeluje do Rządu RP o zorganizowanie we współpracy ze Związkiem Polaków w Kazachstanie punktów informujących o repatriacji.

52. Zjazd zwraca się do Rządu RP o wydanie materiałów na temat warunków repatriacji, zawierających m.in. informacje o podatkach, ubezpieczeniach, świadczeniach emerytalnych, możliwościach założenia własnego biznesu dla osób pragnących zamieszkać w Polsce.

W SPRAWACH SOCJALNYCH

53. Zjazd apeluje do Rządu RP o interwencje w sprawie przyspieszenia wypłat odszkodowań dla byłych niewolniczych i przymusowych pracowników w III Rzeszy:

- konieczność nacisku ze strony organizacji polonijnych na rządy państw zamieszkania, organizacje międzynarodowe i media,
- konieczność nacisku poprzez media na władze w USA, opinię publiczną i osoby prywatne o wycofanie z sądów spraw przeciw przemysłowi i bankom niemieckim,
- uzyskanie przez Polskę od rządu Niemiec informacji o firmach, które zwlekają z przystąpieniem do funduszu odszkodowawczego.

54. Zjazd zwraca się do Stowarzyszenia «Wspólnota Polska» o stworzenie internetowego banku danych, zawierającego

informacje o potrzebach pomocy charytatywnej i stypendialnej oraz o koordynację działań pomocowych pod hasłem «Polak - Polakowi».

55. Zjazd zwraca się z prośbą do Rządu RP o stworzenie przepisów ułatwiających odbiór w kraju pomocy charytatywnej od organizacji polonijnych.

56. Zjazd postuluje pilne rozwiązanie przez Rząd RP problemu dwustronnych umów międzynarodowych w zakresie wypłaty świadczeń emerytalnych i rent z tytułu stażu pracy w Polsce.

57. Zjazd zwraca się z prośbą do władz RP o wydanie przepisów regulujących system rent i emerytur dla Polaków obecnie zamieszkałych za granicą, którzy przez pewien czas pracowali w Polsce.

W SPRAWIE ŻYCIA POLONIJNEGO

58. Zjazd proponuje, aby celami Polonii i Polaków za granicą było:
- wspomaganie przez organizacje polonijne awansu Polaków w krajach osiedlenia,

- organizacja pomocy edukacyjnej, humanitarnej i ekonomicznej Polakom w kraju i w Europie Środkowej i Wschodniej,

- przedstawianie polskiemu społeczeństwu niezależnych opinii emigracji na temat stanu Polski,

- popieranie prac badawczych poświęconych losom Polaków na świecie,

- utworzenie w Polsce «Centrum Polaków» na zasadzie multimedialnego muzeum współfinansowanego przez kraje ich osiedlenia.

59. Zjazd wyraża podziękowanie dr Zbigniewowi Kosteckiemu za stworzenie stron internetowych «Polonia.org», służących zacieśnieniu kontaktów między Polakami za granicą.

Pismo
sponsoruje
Senat RP

(ze str. 6)

Po Ukrainie – Rosja?

O ewentualnej wizycie Papieża w Rosji

Blizsze perspektywy na wizytę Papieża w Moskwie?

Jego zdaniem protesty organizowane przez prawosławnych ukraińskich, uznających zwierzchnictwo Cerkwi rosyjskiej, wynikają głównie z niewiedzy. Arcybiskup twierdzi, że gdy ukraińscy prawosławni zobaczą Papieża i posłuchają jego słów – ich stosunek do głowy Kościoła katolickiego ulegnie zmianie. „Aleksy II, wypowiadając się przeciwko papieskiej wizycie w Moskwie, mówił, że sytuacja ku temu jeszcze nie dojrzała. W moim przekonaniu podróż Jana Pawła II na

Ukrainę stanowi właśnie dowód dojrzenia tej sytuacji” – powiedział abp Kondrusiewicz.

Arcybiskup nie chciał odpowiedzieć jednoznacznie na pytanie, czy wobec tego wierzy, iż powita Papieża w Moskwie. „Jakiś arcybiskup na pewno Go powita” – powiedział z uśmiechem, dodając, że w tej intencji odbywają się w Moskwie systematyczne modły.

tk (KAI Kijów)bm

Patriarchat Moskiewski krytykuje abp. Kondrusiewicza

Wiktor Małuchin, kierownik służby komunikacji wydziału zewnętrznych stosunków prawosławnego Patriarchatu Moskiewskiego złożył wobec rosyjskiej agencji Interfaks oświadczenie, krytykujące administratora apostolskiego Kościoła katolickiego europejskiej części Rosji abp. Tadeusza Kondrusiewicza. Krytyka dotyczy oświadczenia abp. Kondrusiewicza, zaprezentowanego podczas konferencji prasowej 22 czerwca w siedzibie gazety „Mir Nowostiej”. Abp Kondrusiewicz krytycznie ocenił postawę rosyjskiego Kościoła prawosławnego wobec wizyty Jana Pawła II na Ukrainie i stosunku Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego do Kościoła katolickiego. Szef służby prasowej Patriarchatu Moskiewskiego zarzucił abp. Kondrusiewiczowi, że nie rozumie pojęcia „terytorium kanonicznego Cerkwi rosyjskiej”. Jego zdaniem „ignorowanie zasady terytorium kanonicznego jest bez wątpienia bardzo wygodne, jeśli w grę wchodzi aktywna polityka prozelityzmu katolickiego i ekspansji duchowej”

Mówiąc o prozelityzmie katolickim w Rosji, Małuchin m.in. powiedział, że nie można mieć pretensji do „faktu odradzania się wspólnot katolickich w miejscach, gdzie były one obecne przed rewolucją październikową i gdzie do dziś mieszkają ludzie związani z tradycją i duchowością katolicką”. Jednak zdaniem Małuchina „wzrost liczby wspólnot katolickich, powstawanie parafii katolickich w miejscach, w których nigdy ich nie było, w prastarych miastach Rusi” jest nie do przyjęcia.

W związku z tym jako „niepoprawnie optymistyczne” ocenił on słowa abp. Kondrusiewicza o tym, że „sam fakt osobistego spotkania Papieża z patriarchą Aleksym II otworzy nowy rozdział w stosunkach

dwóch Kościołów i zaleczy do dziś krwawiące rany”.

Rosyjski Kościół prawosławny, stwierdził Małuchin, podtrzymuje dialog roboczy z Watykanem, ale aby spotkanie Jana Pawła II z Aleksym II miało sens, musi być odpowiednio przygotowane. „Wtedy stanie się ono początkiem drogi rozwiązywania zasadniczych i konkretnych problemów, a nie przekształci się w przedsięwzięcie ściśle protokolarne bądź globalny show telewizyjny” – powiedział Małuchin.

Odnosząc się do wypowiedzi abp. Kondrusiewicza, dotyczącej papieskiej pielgrzymki na Ukrainę, Małuchin stwierdził, że jest ona „sprzeczna z wolą kanoniczną Kościoła prawosławnego na Ukrainie i nie może być analogii pomiędzy obecną wizytą papieską a wizytami patriarchy Aleksiego II w takich krajach katolickich, jak Litwa, Słowacja czy Austria, ponieważ patriarcha omawiał je wcześniej ze stroną katolicką i nie zajmował się prozelityzmem”. Dodał, że „przyjazd Papieża na Ukrainę spowoduje zaostrzenie tamtejszych podziałów i sporów międzywyznaniowych”.

Abp Kondrusiewicz podczas konferencji prasowej wskazał, że podczas wizyt patriarchy Aleksiego II w tych krajach nikt z katolików nie wychodził na ulicę, aby protestować przeciwko jego wizycie.

Czymś „niedopuszczalnym” lub „nieprecyzyjnie wyrażoną myślą” nazwał Małuchin ideę abp. Kondrusiewicza zaproszenia Papieża przez rosyjskich katolików „bez zaproszenia i zgody Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego”. Jego zdaniem, byłoby to potraktowane „jako ingerencja w nasze sprawy wewnętrzne oraz wywieranie presji nie tylko na Cerkiew, ale i na świeckie władze Rosji, których stosunek do ewentualnego przyjazdu Papieża jest dobrze znany”.

woj (KAI/BI)bm

Putin nie odpowiada, czy Papież może przyjechać do Moskwy

Prezydent Rosji Władimir Putin, który przed rokiem odwiedził Watykan, nie potrafi dziś odpowiedzieć na pytanie, czy po wizycie na Ukrainie „Papież jest bliżej, czy może dalej od Moskwy?”, postawione mu przez wysłanników „Corriere della Sera”. W rozmowie opublikowanej 16 lipca przez tę gazetę Putin ogranicza się do paru ogólnikowych stwierdzeń i pobożnego życzenia.

– Jan Paweł II robi bardzo dużo dla rozwoju Kościoła katolickiego, a ponadto przyczynia się znacznie do umocnienia pokoju na świecie. Mam wrażenie, że jego podróże do Wschodniej Europy, łącznie z

Ukrainą, są wyrazem pozytywnego dynamizmu – powiedział Putin. Zastrzegł, że może mówić o Papieżu tylko jako szef państwa. – Jako chrześcijanin w sprawach religii muszę zwracać się do mojego Patriarchy, Aleksiego II – stwierdził. – Byłbym wielce rad, gdyby stosunki między Rosyjskim Kościołem Prawosławnym i Stolicą Apostolską rozwijały się pomyślnie, otwierając nowe perspektywy. Na pytanie, czy zajął się tą sprawą, Putin odparł: – Rozmawiałem o tym z Papieżem i wielokrotnie z Patriarchą.

ml/ts/jw (KAI Rzym)

(ze str. 5)

Po Ukrainie – Rosja?

O ewentualnej wizycie Papieża w Rosji

Ukraina: promoskiewscy prawosławni rekonsekrowali miejsca, w których przebywał Papież

Okolo 30 wiernych Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego Patriarchatu Moskiewskiego (UKP PM) wzięło udział 1 lipca w procesji ulicami Kijowa w celu ponownego poświęcenia miejsc, w których przebywał Jan Paweł II w czasie swej niedawnej wizyty na Ukrainie. Organizatorem manifestacji był Związek Bractw Prawosławnych (ZBP), podległy UKP PM.

Procesja rozpoczęła się okrążeniem Ławry Kijowsko-Pieczerskiej, po czym jej uczestnicy przejechali samochodami ulicami stolicy, a w miejscach, które odwiedził Ojciec Święty, odprawiano specjalne modły dziękczynne, połączone z pokropieniem wodą święconą. Jeden z uczestników akcji powiedział, że dziękowano Bogu za to, że wszystko [zn. wizyta Papieża - KAI] zakończyło się pomyślnie, a narodowa świętość, jaką jest sobór Zaśnięcia Najświętszej Maryi Panny na terenie Ławry, nie został zbezczeszczonej.

Przewodniczący ZBP Walentin Łukianik powiedział rosyjskiej chrześcijańskiej agencji informacyjnej Błagowies-Info, że pokropienie wodą nastąpiło według rytuału dziękczynnego i modlitewnego do Pana Boga, zanoszonego w dniu wspomnienia uratowania Kościoła i państwa prawosławnego od najazdu łacinników, unitów i ich popleczników.

Uczestnicy procesji odprawili też nabożeństwo w intencji Nawrócenia błądzących synów Kościoła prawosławnego, którzy go porzucili i kłaniają się obcym bogom.

Większość manifestantów stanowili ludzie starsi, było też trochę księży i mnichów, a także młodzieży reprezentującej kozaków zaporoskich, ubranej w czarne mundury kozackie, oraz wojskowych w panterkach. Ojciec Święty przebywał na Ukrainie w dniach 23-27 czerwca. UKP PM był od początku przeciwny tej wizycie i zapowiadał liczne akcje protestacyjne, zastrzegając się jednocześnie, że nie będzie organizował żadnych działań, które zakłócałyby porządek na ulicach. W miarę zbliżania się przyjazdu Papieża i wzrostu aktywności ZBP przeciw temu wydarzeniu hierarchia UKP PM podkreślała, że Bractwa działają na własną rękę, Kościół zaś nie ponosi za to żadnej odpowiedzialności. Wizyta papieska przebiegała w spokoju i w atmosferze wielkiej powagi, a we Lwowie ogromnego entuzjazmu. W spotkaniach z Ojcem Świętym wzięło udział wielu prawosławnych, w tym także jak wynika z różnych badań, przeprowadzanych w dniach wizyty z Patriarchatu Moskiewskiego.

kg (KAI/B-I)

Abp Kondrusiewicz: wizyta papieża w Rosji możliwa bez zaproszenia od Cerkwi prawosławnej

Wizyta Jana Pawła II w Rosji jest możliwa nawet bez zaproszenia od Cerkwi prawosławnej, pod warunkiem, że Papież byłby gościem państwa rosyjskiego – uważa arcybiskup Moskwy Tadeusz Kondrusiewicz, administrator apostolski Kościoła katolickiego dla europejskiej części Rosji. Opinię taką arcybiskup wyraził na konferencji prasowej 21.06 w Moskwie podkreślając, że Papież udaje się do Kijowa i Lwowa na zaproszenie prezydenta Leonida Kuczmy i katolików ukraińskich, mimo iż Cerkiew prawosławna nie zaprosiła go i organizuje demonstracje przeciwko jego wizycie na Ukrainie. Odpowiadając na pytanie, czy zaproszenie od patriarchy Aleksija II jest warunkiem koniecznym papieskiej wizyty w Rosji abp Kondrusiewicz odpowiedział: "Popatrzcie na Ukrainę". Podkreślił jednak, że "wolałby", by Jan Paweł II został zaproszony także przez Patriarchat Moskiewski.

Papież został zaproszony do Moskwy przez ostatniego prezydenta radzieckiego Michaiła Gorbaczowa, następnie przez pierwszego prezydenta rosyjskiego Borysa Jelcyna, ale jego następca Władimir Putin nie potwierdził jasno zaproszenia, gdy składał

wizytę w Watykanie w czerwcu ubiegłego roku.

Arcybiskup Kondrusiewicz ujawnił, że patriarcha Aleksij II złożył wizyty w wielu krajach o większości katolickiej – m.in. w Austrii, Słowacji, Litwie – nie czekając na zaproszenie lokalnej hierarchii katolickiej. Nawiązując do problemu istniejących napięć między katolikami a prawosławnymi arcybiskup Moskwy wskazał, powołując się na przykład niedawnego szczytu Bush-Putin, że nawiązanie kontaktów osobistych między Ojcem Świętym a patriarchą Moskwy "mogłoby jeśli nie uregulować problemy, to przynajmniej przygotować drogi do osiągnięcia tego celu".

pm (KAI/AFP)

Wicekanclerz Kurii w Moskwie, ks. Siergiej Timaszow powiedział KAI, że po raz ostatni abp Kondrusiewicz w imieniu wszystkich katolików rosyjskich zaprosił Jana Pawła II do złożenia wizyty w Rosji w specjalnym liście z 27 maja, przy okazji obchodów 10-lecia katolickich struktur kościelnych w tym kraju...

ts (KAI)

Blizsze perspektywy na wizytę Papieża w Moskwie?

W rozmowie z KAI Arcybiskup odpowiedział na atak przedstawiciela Patriarchatu Moskiewskiego, który zarzucił mu, iż nie przyjmuje do wiadomości istnienia "terytorium kanonicznie prawosławnego". Jak wiadomo, patriarcha Moskwy i Wszechrusi, krytykując papieską wizytę na Ukrainie powoływał się na to sformułowanie oraz oskarżał Papieża o prozelityzm. "Bardzo trudno jest mi pojąć tezę o terytorium kanonicznie prawosławnym" – powiedział abp Kondrusiewicz. Polemizował też z inną tezą, wyrażoną wczoraj

przez przedstawiciela Patriarchatu Moskiewskiego, jakoby stanowisko władz Rosji było nieprzychylnie wobec wizyty Papieża w Moskwie.

Administrator apostolski z Moskwy powołał się na rzecznika Stolicy Apostolskiej, Joaquina Navarro-Vallsa, który kilka dni temu oświadczył, iż dwukrotnie osobiście był świadkiem zaproszenia Papieża przez kolejnych prezydentów Rosji: Gorbaczowa i Jelcyna. "Przecież dopóki zaproszenie nie zostało odwołane, to znaczy że jest ważne" – podkreśla arcybiskup.

> str. 7

PODRĘCZNIKI DLA UCZĄCYCH SIĘ POLSKIEGO

Szanowni Państwo

Z pewnością znają już Państwo serię wydawniczą JĘZYK POLSKI DLA CUDZOZIEMCÓW, redagowaną przez prof. Władysława Miodunkę. W tym roku po raz pierwszy do podręczników do nauki języka polskiego jako obcego, wydawanych przez UNIVERSITAS, dołączono płyty CD.

Podręczniki z serii JĘZYK POLSKI DLA CUDZOZIEMCÓW obejmują wszystkie poziomy nauczania i przygotowują do egzaminu państwowego z języka polskiego w systemie międzynarodowych certyfikatów i są wynikiem wieloletniej pracy naukowej i dydaktycznej – ich autorami są to przede wszystkim pracownicy Uniwersytetu Jagiellońskiego, uczący języka polskiego w Instytucie Polonijnym.

Nowe wydania książek

Władysława Miodunki, *Cześć jak się masz? A Polish Language Textbook for Beginners* oraz Danuty Gałygi, *Ach, ten język polski. Ćwiczenia komunikacyjne dla początkujących z płytą CD w sprzedaży już od czerwca.*

Jeżeli chcieliby Państwo zapoznać się z tymi podręcznikami, proszę przestać nam informację o tym, komu i pod jakim adresem powinniśmy przestać egzemplarze okazowe. Kontakt internetowy z Działem Marketingu: box@universitas.com.pl

Polecamy Państwu także inne nasze podręczniki:

- Ewa Lipińska, Elżbieta Grażyna Dąbbska, *Kiedyś wrócisz tu... A Polish Language Textbook for Intermediate;*
- Marta Pančiková, Wiesław Stefańczyk, *Po tamtej stronie Tatry. Učebnica pol'stiny pre Slovákov;*
- Ewa Lipińska, *Nie ma róży bez kolców. Ćwiczenia ortograficzne dla obcokrajowców. Orthographic Exercises for Foreigners;*

- Józef Pyzik, *Przygoda z gramatyką. Słotwórstwo i fleksja imion. The Declension of Inflected Parts of Speech and Word Formation;*

- Piotr Garncarek, *Czas na czasownik. Materiały do nauczania języka polskiego jako obcego. Polish Verbs - Forms and Usage Teksty i podteksty;*

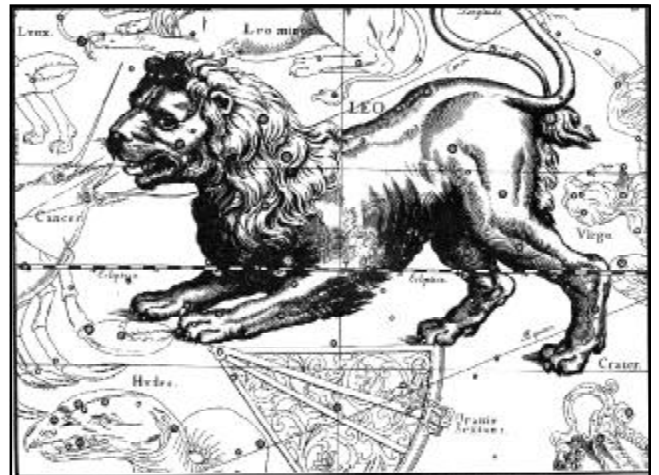
- *Polish Language in Cultural Context a Handbook and Reader*, red. Bolesław Mazur, Ruta Nagucka

i już od września w naszej ofercie nowe tytuły.

Zapraszamy także do naszej **księgarni internetowej**: <http://www.universitas.com.pl/> – znajdą w niej Państwo informacje o naszych nowościach, planach wydawniczych i stałej ofercie. Już wkrótce będzie w niej można robić zakupy w systemie Net Portfel, z możliwością autoryzacji kart kredytowych on-line.

Jeżeli chcieliby Państwo otrzymywać od nas na bieżąco informacje o nowych książkach z interesujących Państwa dziedzin – Dział Marketingu UNIVERSITAS może je przesyłać pod wskazany nam adres pocztowy, także w formie elektronicznej.

Mgr Piotr Bunar
Dyrektor ds. dystrybucji

GŁOS ZNAD PREGOŁY

“ГОЛОС С ПРЕГОЛИ” - ежемесячная газета

Общества Польской культуры Калининградской области.

Учредитель и издатель – Общество Польской культуры

Калининградской области. Печатается в соответствии со

ст. 12 “Закона о средствах массовой информации” РФ.

Zespół redakcyjny: Kazimierz Ławrynowicz - redaktor naczelny; Wasilij Wasiliew - reporter; Aleksandra Ławrynowicz - łamanie, pre-press, redakcja techniczna; Danuta Szczęsna - korekta.

Adres Redakcji: 236039, Kaliningrad, ul. B. Chmielnickiego, 46, m. 6.

Telefon redaktora: (0112) 44 20 00, 44 37 87, e-mail: kaz@lavr.koenig.ru **Nakład: 500 egz. Zamywienie: 1406**

Druk: Państwowe przedsiębiorstwo “Kaliningradzkaja tipografia” 236000, Kaliningrad, pr. Mira, 5.